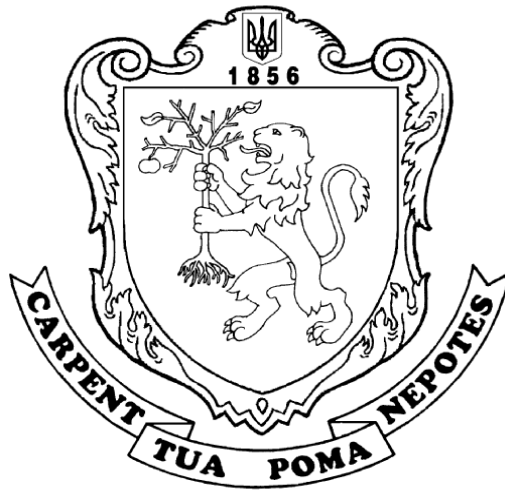

ОМіністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Відділ аспірантури та докторантури

ЗВІТ

про результати опитування здобувачів ступеня доктора філософії
за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
щодо оцінки якості та організації навчання в аспірантурі
Львівського національного університету природокористування

Дубляни 2022

ЗМІСТ

Вступ	3
Результати опитування	4
Висновки	13
Анкета	15

ВСТУП

Для удосконалення процесу навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у Львівському національному університеті природокористування періодично здійснюється опитування аспірантів стосовно оцінки ними рівня та організації навчання в аспірантурі. Основною метою опитування є з'ясування поглядів здобувачів ступеня доктора філософії на щодо реального стану та проблем навчального процесу. Результати анкетування використовуються для удосконалення освітньо-наукових програм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та організації навчання в аспірантурі.

Опитування є анонімним. Воно здійснюється за розробленою анкетною, яку було конвертовано в Google-форму та надіслано кожному аспіранту на його особисту електронну адресу. Анкетування, результати якого представлені у цьому звіті, проведено протягом 03-17 лютого 2022 року. У ньому взяли участь 5 респондентів.

Організатори не ставили за мету деталізувати думку аспірантів стосовно окремих аспектів організації виконання освітньо-наукової програми за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія», оскільки за невеликої кількості респондентів та індивідуалізації їх навчальних планів це могло вплинути на анонімність опитування.

Результати опитування оголошені й проаналізовані на засіданні вченої ради факультету будівництва та архітектури (протокол № 5 від 07 квітня 2022 року) та розміщені на сайті університету.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Форма анкети передбачала отримання інформації, що стосується оцінки аспірантами відповідності навчання в аспірантурі їх інтересам, ідентифікації основних проблем, з якими вони зіткнулися, оцінки виконання окремих компонентів освітньо-наукової програми, перспектив залучення до процесів академічної мобільності. Окрім відзначення запропонованих варіантів відповідей аспіранти мали змогу висловити свої міркування та побажання стосовно піднятих в анкеті питань у відкритій формі (дописів).

1. Наскільки навчання в аспірантурі Львівського національного аграрного університету відповідає Вашим очікуванням та інтересам?

Із 5 аспірантів за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія», від яких отримані відповіді, 3 зазначили, що навчання в аспірантурі загалом відповідає їх очікуванням та інтересам, 2 респонденти також надали позитивну оцінку, але вказали, що відчувають деякі проблеми. Варіанти, які вказували б на вищий рівень незадоволення навчанням в аспірантурі, відмічені не були.

Ідентифікації проблем з навчанням присвячено наступне питання анкети.

2. Відзначте основні проблеми, з якими Ви зіткнулися під час навчання в аспірантурі.

Основні проблеми, з якими зіткнулися аспіранти за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» під час навчання в аспірантурі

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Частка респондентів у загальній сукупності, %
Значних проблем не відчуваю	2	40
Брак часу на навчання (поєднання навчання й зайнятості на роботі)	1	20
Необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або керівника	-	-
Брак базових знань, отриманих під час навчання на рівні бакалавра та магістра	-	-
Брак творчого натхнення	1	20
Труднощі в комунікації з науковим керівником, викладачами під час дистанційного навчання	-	-
Труднощі з виконанням програми наукових досліджень	1	20

При відповіді на це питання респонденти мали змогу відзначити більш ніж один варіант відповіді, однак обмежились вибором тільки однієї відповіді.

Двоє респондентів стверджують, що не стикнулись з тими чи іншими проблемами під час навчання в аспірантурі. Один аспірант спеціальності вказав, що відчуває брак часу, оскільки йому доводиться поєднувати навчання з зайнятістю на роботі.

Один респондент зазначив, що відчуває брак творчого натхнення, а ще один – вказав на труднощі з виконанням програми наукових досліджень.

Інші варіанти відповіді щодо проблем, які доводиться долати аспірантам під час навчання, теж відзначені не були. Це стосується, зокрема, варіантів стосовно необ'єктивного (упередженого) ставлення з боку окремих викладачів або наукового керівника, труднощів в комунікації з науковим керівником та викладачами під час дистанційного навчання, браку базових знань.

За наявності труднощів з виконанням програми наукових досліджень конкретизуйте їх характер:

Хоча лише один із респондентів вказав, що відчуває труднощі з виконанням програми наукових досліджень, інші зазначили, що зовсім відповідних проблем оминати не вдалося. Ймовірно, аспіранти не вважали ці труднощі надто серйозними, однак відзначили наступні варіанти відповідей.

Труднощі з виконанням програми наукових досліджень, з якими зіткнулися аспіранти за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Частка респондентів у загальній сукупності, %
Труднощі з доступом до наукової літератури	3	60
Труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел	1	20
Недостатній рівень матеріально-технічної бази для проведення дослідів, експериментів, розрахунків	-	-
Недостатня підтримка з боку наукового керівника	-	-

Троє аспірантів відзначили труднощі з доступом до наукової літератури, відзначивши в дописі, що йдеться про брак літератури за темою дисертації. Очевидно, це пов'язано з новизною обраної тематики та недостатньою опрацьованістю конкретного наукового напрямку загалом.

Із 5 респондентів один зазначив, що відчуває певні труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел. У дописах відзначено, у чому саме полягали ці труднощі. Йдеться про те, що складно опрацьовувати іншомовні наукові джерела.

3. Як Ви оцінюєте співпрацю з наступними суб'єктами та структурами, підтримку з їх боку

Важливою для успішного освітньо-наукового процесу є комунікація аспіранта з усіма залученими суб'єктами та структурними одиницями. Всебічна підтримка з їхнього боку є запорукою успішного навчання та виконання наукової програми здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти.

Результати опитування (кількість відповідей / %)

Суб'єкт, структура	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Для мене це не принципово (не контактую)
Науковий керівник	5 / 100	-	-	-	-
Кафедра, на якій виконуєте дисертаційну роботу	5 / 100	-	-	-	-
Відділ аспірантури і докторантури	5 / 100	-	-	-	-

Усі респонденти відзначили свою цілковиту задоволеність співпрацею з науковим керівником, з кафедрою, на якій виконують дисертаційну роботу, а також – комунікацією з відділом аспірантури та докторантури, призначення якого – здійснювати інформаційний супровід аспіранта впродовж всього періоду навчання.

Зазначте пропозиції щодо удосконалення співпраці з суб'єктами та структурами, контакти з якими для Вас важливі

Аспіранти мали можливість розкрити свої міркування стосовно покращання комунікації з окремими суб'єктами.

Поряд зі схвальною оцінкою та відсутністю зауважень прозвучала пропозиція про розширення можливості онлайн співпраці з вказаними суб'єктами, залучення аспірантів до різноманітних заходів на загальноуніверситетському рівні, що зрештою є вимогою часу.

4. Зазначте, якою мірою Ви задоволені змістом та рівнем викладання наступних блоків дисциплін

Результати опитування (кількість відповідей / %)

Блок дисциплін	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Важко відповісти (не всі дисципліни вивчали)
Загальної підготовки (філософія, наукова іноземна мова, психологія і педагогіка вищої школи)	4 / 80	1 / 20	-	-	-
Дисципліни професійної підготовки (без вибіркового)	3 / 60	2 / 40	-	-	-

Аспіранти дали високу оцінку змісту та рівню викладання обов'язкових дисциплін (як загальної, так і професійної підготовки).

Респонденти (80 %) висловили свою задоволеність блоком дисциплін загальної підготовки, вибравши відповідь «Цілком задоволений» і «Загалом задоволений» (20 % респондентів).

Стосовно дисциплін професійної підготовки, варіант відповіді «Цілком задоволений» дали 60 % респондентів, «Загалом задоволений» - 40 % опитаних.

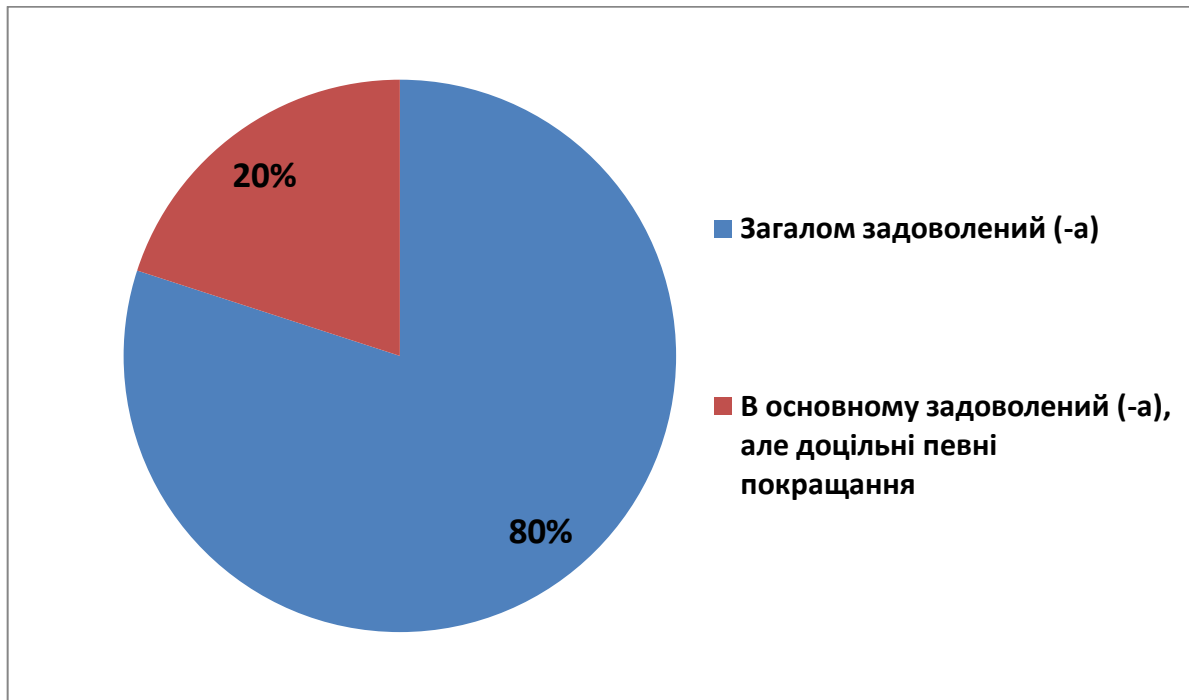
Детальнішу інформацію можна почерпнути з дописів у відповідь на запитання:

Зазначте Ваші зауваження чи пропозиції щодо викладання окремих дисциплін, про які йдеться у п. 4 анкети

Із загальної кількості опитаних 3 респондентів не зазначили якихось зауважень чи пропозицій, вказавши, що загалом викладання дисциплін їх задовольняє. Інші аспіранти висловили бажання збільшити кількість годин на дисципліни з циклу професійної підготовки.

5. Чи задоволені Ви переліком запропонованих вибіркових дисциплін та організацією їх вибору?

Респонденти дали високу оцінку переліку запропонованих їм вибіркових дисциплін та організації їх вибору, оскільки 4 опитаних відзначили варіант відповіді «Загалом задоволений (-а)» і 1 – «В основному задоволений (-а), але доцільні певні покращання». На момент опитування усі аспіранти вже визначилися з переліком цих дисциплін.

Аспіранти мали можливість сформулювати певні зауваження чи пропозиції стосовно вибіркових дисциплін:

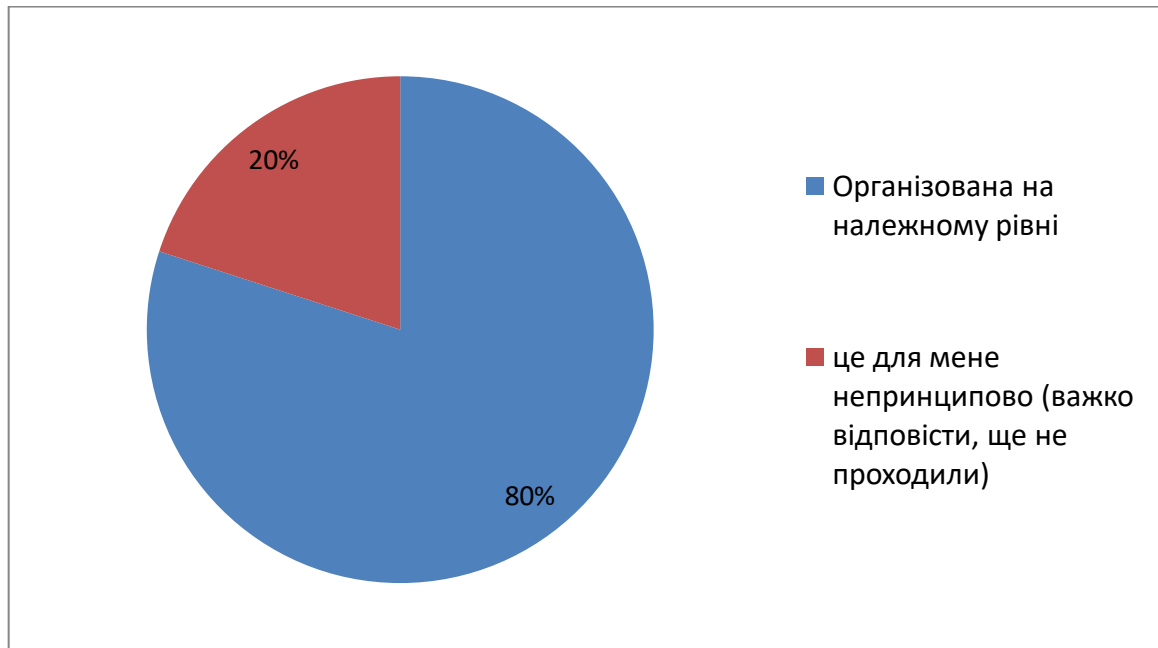
Зазначте Ваші пропозиції для удосконалення переліку вибіркових дисциплін та організації їх вибору

У дописах до цього пункту анкети двоє аспірантів не зазначили якихось зауважень чи пропозицій, написавши, що все організовано добре, зауважень немає тощо. Ще один допис схвально оцінює перелік вибіркових дисциплін: «Дисципліни цілком підходять для виконання наукової роботи».

Один респондент зазначив про необхідність розширення переліку профільних дисциплін, більшою мірою прив'язаних до тематики дисертаційного дослідження. Ще один респондент пропонує ввести в перелік

дисципліну, яка б дозволила здобути навички правильного написання наукових статей.

6. Дайте оцінку організації проведення педагогічної практики під час навчання в аспірантурі

Одним із компонентів освітньо-наукової програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у Львівському національному університеті природокористування є проходження аспірантами педагогічної практики. Результати анкетування показали наступну оцінку респондентами організації проведення цієї практики: 4 опитаних відзначили варіант відповіді «Організована на належному рівні» і один – «Це для мене неприципово (важко відповісти, ще не проходили)». Слід зазначити, що не всі аспіранти проходили педагогічну практику, однак мали змогу ознайомитися з її силабусом і на основі цього висловити свої міркування.

Конкретизувати свою оцінку аспіранти могли, даючи допис до наступного пункту анкети:

Зазначте Ваші пропозиції щодо удосконалення організації педагогічної практики

У дописах свої думки конкретизували лише 3 респонденти. При цьому один зазначив, що у нього пропозицій щодо удосконалення організації педагогічної практики немає, і його допис можна розцінити як конкретизовану загалом схвальну оцінку цієї практики.

Інші дописи стосувались пропозиції розширити тривалість педагогічної практики шляхом збільшення кількості академічних годин для проведення занять зі студентами (офлайн та за допомогою дистанційних засобів).

7. Як Ви оцінюєте можливості власного долучення до міжнародної академічної спільноти, у тому числі участь у програмах міжнародної академічної мобільності для аспірантів?

Створення можливостей долучення здобувачів ступеня доктора філософії до міжнародної академічної спільноти виступає важливим елементом організації навчання в аспірантурі. Розуміючи важливість відповідних контактів для набуття низки компетентностей, передбачених освітньо-науковою програмою, аспіранти все ж досить стримані в оцінці перспектив їх практичної реалізації. Тому двоє респондентів зазначили, що хочуть взяти участь у відповідних контактах і програмах (до яких відноситься й участь у програмах міжнародної академічної мобільності), але сумніваються у своїх можливостях. Двоє респондентів зазначили, що вже брали участь у таких контактах або запланували їх. Один із опитуваних вибрав варіант відповіді «Мені про це нічого невідомо». Очевидно, цей варіант відповіді надав аспірант першого року навчання, який не так давно вступив до аспірантури та через період карантинних обмежень ще не ознайомлений з такими перспективами.

8. Чи розумієте Ви зміст поняття «академічна доброчесність»?

Академічна доброчесність стає невід'ємною частиною освітньо-наукового процесу, а її порушення – загрозою для кожного здобувача вищої освіти та науково-педагогічного працівника.

Результати опитування про рівень обізнаності аспірантів із проблематикою академічної доброчесності свідчать, що усі респонденти свідомі щодо правил академічної доброчесності, академічної етики та розуміють цінності навчання та наукових здобутків. 100 % респондентів вказали на відповідь «Вважаю, що так».

9. Зазначте Ваші пропозиції щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі загалом (у доповнення до наведених вище пропозицій)

На завершення анкети респондентам надали можливість висловити додаткові міркування щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі, сформулювавши відповідний допис.

Поряд з репліками «Пропозицій немає» отримано 2 конкретних дописи:

1. Забезпечити сприяння практичній взаємодії між аспірантами та виробничниками.
2. Надавати допомогу у підготовці та сприяти участі у програмах академічної мобільності.

ВИСНОВКИ

В опитуванні взяли участь усі 5 респондентів, яким були надіслані анкети, що свідчить про розуміння здобувачами ступеня доктора філософії їх ролі в удосконаленні організації навчання в аспірантурі, відповідальність у цьому плані. За змістом окремих дописів складно чітко ідентифікувати позицію респондента, однак такі огріхи загалом типові для соціологічних опитувань. Результати опитування дали змогу встановити оцінку респондентами якості та організації навчання в аспірантурі за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

Респонденти загалом позитивно оцінили відповідність навчання в аспірантурі їх очікуванням та інтересам. Двоє респондентів вказали, що відчувають деякі проблеми, з якими зіткнулись під час навчання в аспірантурі. Це пов'язано з браком часу (оскільки доводиться поєднувати навчання з зайнятістю на роботі) або браком творчого натхнення. Жоден з опитуваних не вказав, що відчував необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або наукового керівника, труднощі в комунікації з науковим керівником та викладачами під час дистанційного навчання, брак базових знань. Це можна розглядати як результат належної організації навчального процесу на відповідному рівні вищої освіти.

Рецензенти відзначили певні труднощі з виконанням програм наукових досліджень. Головним чином вони стосуються труднощів з доступом до наукової літератури, труднощів з отриманням інформації із зовнішніх джерел. Вирішення цих проблем доцільно пов'язувати з удосконаленням методики виконання аспірантами їх досліджень. Практика свідчить, що повне вирішення цих проблем неможливе, а завдання їх мінімізації доцільно покласти на наукових керівників.

Усі респонденти відзначили свою цілковиту задоволеність співпрацею з науковим керівником, з кафедрою, на якій виконують дисертаційну роботу, а також – комунікацією з відділом аспірантури та докторантури.

Результати опитування засвідчили належну оцінку респондентами змісту та рівня викладання дисциплін обов'язкового вибору, переліку запропонованих вибіркових дисциплін та організації їх вибору, організації проведення педагогічної практики під час навчання в аспірантурі. Окремі аспіранти висловили потребу у збільшенні кількості годин на дисципліни з циклу професійної підготовки, подовження тривалості педагогічної практики.

Результати опитування підводять до висновку про необхідність удосконалення діяльності щодо створення можливостей для долучення

здобувачів ступеня доктора філософії до міжнародної академічної спільноти, їх участі у програмах академічної мобільності.

Варто зазначити про належний рівень обізнаності аспірантів із проблематикою академічної доброчесності: усі здобувачі ступеня доктора філософії за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» свідомі щодо положень академічної доброчесності, академічної етики та розуміють цінності навчання та наукових здобутків.

Серед пропозицій з боку аспірантів щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі зазначено важливість практичної взаємодії між аспірантами та виробничниками, допомога у підготовці та сприяння участі у програмах академічної мобільності.

Оприлюднюючи цей звіт на сайті університету, його виконавці будуть вдячні за пропозиції щодо удосконалення змісту анкети та процедури опитування. Просимо направляти такі пропозиції у відділ аспірантури та докторантури Львівського національного університету природокористування.

АНКЕТА

Шановний аспіранте (аспірантко)!

Львівський національний аграрний університет просить Вас надати оцінку рівню та організації навчання в аспірантурі ЛНАУ, допомогти нам з'ясувати проблеми у цій сфері.

Опитування анонімне! Його результати будуть представлені в узагальнюючому вигляді та використані для удосконалення освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, організації навчання в аспірантурі.

1. Наскільки навчання в аспірантурі Львівського національного аграрного університету відповідає Вашим очікуванням та інтересам?

- загалом відповідає
- відповідає, але відчуваю деякі проблеми
- важко відповісти;
- відповідає лише частково
- я розчарований (-а)

2. Відзначте основні проблеми, з якими Ви зіткнулися під час навчання в аспірантурі

- значних проблем не відчуваю
- брак часу на навчання (поєднання навчання й зайнятості на роботі)
- необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або керівника
- брак базових знань, отриманих під час навчання на рівні бакалавра та магістра
- брак творчого натхнення
- труднощі в комунікації з науковим керівником, викладачами під час дистанційного навчання
- труднощі з виконанням програми наукових досліджень

За наявності труднощів з виконанням програми наукових досліджень конкретизуйте їх характер:

- труднощі з доступом до наукової літератури
- труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел
- недостатній рівень матеріально-технічної бази для проведення дослідів, експериментів, розрахунків

Уточніть зміст проблем (-и), з якими Ви зіткнулися:

3. Як Ви оцінюєте співпрацю з наступними суб'єктами та структурами, підтримку з їх боку

Суб'єкт, структура	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Для мене це не принципово (не контактую)
Науковий керівник					
Кафедра, на якій виконуєте дисертаційну роботу					
Відділ аспірантури і докторантури					

Зазначте пропозиції щодо удосконалення співпраці з суб'єктами та структурами, контакти з якими для Вас важливі

4. Зазначте, якою мірою Ви задоволені змістом та рівнем викладання наступних блоків дисциплін:

Блок дисциплін	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Важко відповісти (не всі дисципліни вивчали)
Загальної підготовки (філософія, наукова іноземна мова, психологія і педагогіка вищої школи)					
Дисципліни професійної підготовки (без вибіркового)					

Зазначте Ваші зауваження чи пропозиції щодо викладання окремих дисциплін, про які йдеться у п. 4 анкети

5. Чи задоволені Ви переліком запропонованих вибіркового дисциплін та організацією їх вибору?

- загалом задоволений (-а)
- в основному задоволений (-а), але доцільні певні покращання
- не задоволений (-а)
- важко відповісти

Зазначте Ваші пропозиції для удосконалення переліку вибіркового дисциплін та організації їх вибору

6. Дайте оцінку організації проведення педагогічної практики під час навчання в аспірантурі

- організована на належному рівні
- очікував (-ла) більшого
- рівень незадовільний
- це для мене непринципово (важко відповісти, ще не проходили)

Зазначте Ваші пропозиції щодо удосконалення організації педагогічної практики

7. Як Ви оцінюєте можливості власного долучення до міжнародної академічної спільноти, у тому числі участь у програмах міжнародної академічної мобільності для аспірантів?

- вже брав (-ла) участь у таких контактах або запланував (-ла) їх
- хочу взяти участь, але сумніваюся у своїх можливостях
- мене це не цікавить
- мені про це нічого не відомо

8. Чи розумієте Ви зміст поняття «академічна доброчесність»?

- вважаю, що так

- частково (важко відповісти)

- ні

9. Зазначте Ваші пропозиції щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі загалом (у доповнення до наведених вище пропозицій)

_____.

Щиро дякуємо за надані відповіді!